



Vlaak 12, 8321 RV Urk,
Tel: 0527 - 684141
Fax: 0527 – 684166
Email: info@visned.nl
Website: www.visned.nl

Aan: de leden van VisNed,

Urk, 20 oktober 2017

VisNed heet nieuwe minister van harte welkom

De afgelopen jaren heeft VisNed ingezet op het bouwen aan vertrouwen in de visserijsector. We zijn blij dat dat niet onopgemerkt is gebleven. Dat vertrouwen heeft geresulteerd in aandacht voor visserij in het regeerakkoord. Sterker nog, als vertegenwoordiger van Vissers met Toekomst kunnen wij ons voorlopig aansluiten bij het motto van dit kabinet: 'vertrouwen in de toekomst.' Dat we als agrisector een eigen Ministerie met een eigen Minister krijgen sterkt dat vertrouwen. Dat betekent immers dat de onderwerpen Landbouw, Visserij, Voedsel en Natuur elke vrijdag aan de vergadertafel in de Trêveszaal aan bod zullen komen.

Het is nog niet helemaal zeker, maar alles wijst er bij het schrijven van deze bijdrage op dat Carola Schouten namens de Christen Unie die ministerspost gaat vervullen. Wij zien uit naar een goede samenwerking. Maar niet alleen met minister Schouten. Ook met de Natuurorganisaties en de Windsector. Samen staan we de komende jaren voor een enorme opgave om de gedaanteverwisseling van de Noordzee in goede banen te leiden.

Snel kennismaken en dan aan de slag

De nieuwe Minister valt op visserijgebied met haar neus in de boter. De decemberraad staat voor de deur. De triloog-onderhandelingen over het Noordzeemeerjarenplan, Technische Maatregelen inclusief Puls vragen om adequaat optreden en de veranderingen op gebied van Ecologie, Energie en Eiwit op de Noordzee moeten snel worden aangepakt.

In de aanloop naar de bordesscene hebben wij bij EZ gemeld dat we supersnel met de nieuwe Minister om tafel willen. VisNed wil geen moment verliezen, omdat er op dit moment zoveel op het spel staat. Op de eerste Landbouw- en Visserijraad van de nieuwe minister in november gaat het nodige gebeuren. Wij praten haar heel graag bij. Meteen daarna zijn er de voorbereidingen voor de decemberraad op 11 en 12 december. Kortom: werk aan de winkel!

Vijf sterke punten in het regeerakkoord!

De actieve inzet van VisNed en het intensief contact met de Tweede Kamer en de visserijspecialisten van de 4 partijen heeft zijn effect gesorteerd. VisNed is verheugd dat aandacht geschonken wordt aan de belangrijkste onderwerpen binnen de visserijsector: Aanlandplicht, Brexit, Pulsvergunningen, Ruimtelijke Ordening en Innovatie. Dit zijn de vijf belangrijkste punten:

- I. Eén instantie die een integraal beheerplan voor de Waddenzee uitvoert, waardoor betere bescherming van natuurgebieden gecombineerd wordt met beter visbeheer.
- II. 15 mln. euro als cofinanciering van een innovatieprogramma visserij (in 2018, 2019 en 2020 was dit € 5 miljoen per jaar)
- III. Er worden niet meer visgebieden gesloten dan noodzakelijk vanuit Europese regelgeving. Nederland zal in EU-verband bepleiten dat bij de locatie van windmolens op zee rekening gehouden wordt met de belangen van de visserij en dat daar waar mogelijk multifunctioneel gebruik wordt toegestaan.
- IV. Nederland zal zich inzetten om een EU-verbod op pulskorvisserij te voorkomen. De aanlandplicht moet worden versoepeld zodra er alternatieven zijn die hetzelfde doel dienen.
- V. Nederland zal in het kader van de Brexit-onderhandelingen opkomen voor de Nederlandse visserijbelangen. Nederland zal zich met andere koplopers blijven inzetten voor een verbetering van het dierenwelzijn en een gelijk speelveld in Europa en daarbuiten (handelsverdragen).

Het regeerakkoord is volgens VisNed een goed uitgangspunt voor de invulling van het toekomstig beleid. VisNed zet zich in voor een blijvende goede samenwerking met de nieuwe bewindsman en de Tweede Kamer.

Brexit: race naar de afgrond

Niet alleen de bijna kolderieke stunteligheid van de Britse regering vraagt de aandacht. De Brexit lijkt voor de visserij een race naar de rand van de afgrond. VisNed legt uit waarom en wat eraan te doen is.

De visserij kent geen 'overgangperiode' aangezien Visserijbeleid direct werkend Brussels beleid is. En dat eindigt op het Britse deel van de Noordzee op 29 maart 2019. Zonder regeling komen onze vissers gewoon het Britse water niet meer in. En als de afspraken op 29 maart 2019 gaan gelden, moeten ze begin november 2018 in principe gereed zijn. Over precies één jaar dus.

Maar uit papieren van bijv. de Schotse Federatie blijkt een snoeiharde benadering. Dezelfde vissers die tot medio 2016 in Europa onze strijdmakers waren, zeggen doodleuk: "*de Brexit ver- trekregeling mag op geen enkele wijze een concessie met betrekking tot toegang tot onze wa- teren voor de EU-vloot bevatten*". Met andere woorden: pas na Brexit wordt onderhandeld over de voorwaarden waarop de EU schepen misschien in Britse wateren worden toegelaten.

Maar de EU staat ook niet met lege handen. Want mocht het zover komen, dan heeft de EU bijvoorbeeld de mogelijkheid om de verkoop van gekweekte zalm en Noorse kreeftjes uit het Verenigd Koninkrijk te beperken. VisNed is echter van mening dat het zover nooit mag komen. En gelukkig wordt er volop gewerkt aan een oplossing.

De Europese visserij heeft zich inmiddels in de European Fisheries Alliance (EUFA) verenigd. En EUFA wil de nieuwe verhouding in alle redelijkheid regelen. Onder andere door komende maandag in Santiago de Compostella een Brexit verklaring te ondertekenen namens 50 regionale regeringen en visserijgemeenten in Europa. Daarmee wordt een krachtig signaal afgegeven richting de Europese Commissie die de Brexit onderhandelingen doet, maar ook naar de Europese lidstaten en het Europese Parlement. In datzelfde parlement was vorige week een hoorzitting over Brexit en ook toen was de brede steun voor de visserij goed merkbaar.

Demersale Werkgroep NSAC: hoe in vredesnaam verder met de aanlandplicht?

Donderdag 19 oktober kwam de Demersale werkgroep van de Noordzee Adviesraad (North Sea Advisory Council - NSAC) bijeen, deze keer in Brussel. Zoals onderhand gewoonlijk veel aandacht voor de Aanlandplicht waarbij we nog maar 14 maanden verwijderd zijn van de fatale datum en de paniek onderhand echt toeslaat: hoe moeten we een catastrofe voorkomen?

In de Demersale werkgroep (met daarin vertegenwoordigers van de visserijindustrie uit omliggende landen en NGO's) wordt, onder voorzitterschap van de directeur van de NFFO uit Engeland, Barrie Deas, allerlei zaken in Europees verband besproken die verband houden met de Noordzeevervisserij op rondvis, platvis en Noorse kreeft. VisNed was, zoals altijd, vertegenwoordigd door Pim Visser en Geert Meun.

Discardban

Het onlangs met inbreng van VisNed gepubliceerde NSAC-advies over de aanlandplicht is vorige week gepresenteerd aan de Noordzee-lidstaten, verenigd in de Scheveningengroep. Namens de NSAC was Pim Visser hierbij aanwezig. In het document worden verschillende zaken genoemd die nodig zijn om straks een werkbare discardsban te hebben. Naast voldoende quota om chokespecies te voorkomen, zullen ook TAC's van meerdere soorten bij elkaar gebracht moeten worden. En een belangrijk middel is het schrappen van TAC's, wat bij schar/bot op de Noordzee al gebeurd is.

Vanuit de Scheveningengroep was er waardering voor het advies van de NSAC, maar om eerlijk te zijn: voor waardering kopen we niet zoveel. Want uit alles blijkt dat we in Europa op 1 januari 2019 niet klaar zullen zijn voor een volledige implementatie van een de aanlandplicht. Vanuit VisNed is gerefereerd aan het in mei aan Visserijcommissaris Vella overhandigde document waarin de Nederlandse situatie haarfijn is uitgelegd. In mei ingediend, we zijn nu in oktober en nog steeds geen reactie van de Europese Commissie. Tekenend voor de sfeer tijdens de discussie waren de regelmatig geuite woorden "Big bang" en "Perfect Storm".

De werkgroep besloot tot het opzetten van de Choke Mitigation Tool, waarbij per vissoort en per lidstaat exact wordt vastgesteld in welke omvang de aanlandplicht pijn gaat doen. Net als bij de westelijke wateren zal VisNed deelnemen in deze sessies voor de Noordzee om de Nederlandse problematiek goed naar voren te blijven brengen.

Op 15 november organiseert de Europese Commissie een omvangrijke workshop over de implementatie van de aanlandplicht. VisNed neemt deel aan deze workshop en heeft de Commissie aangeboden om de resultaten uit de VisNed-projecten Overleving en Best Practices te presenteren. Maar duidelijk is dat in Europa veel meer instrumenten nodig zijn om verder te komen met de aanlandplicht. En de tijd is nu al te kort. Alle betrokkenen (Europese Commissie, Lidstaten, Industrie, NGO's, Adviesraden, Controlediensten etc.) zullen over hun schaduw heen moeten stappen en echt meer dan heel flexibel moeten opereren om begin 2019 een ramp te voorkomen.

Technische Maatregelen

Ook van de update over de nieuwe Europese regeling voor Technische Maatregelen werd de werkgroep niet vrolijk. Want ondanks dat er sinds vorig jaar een pragmatisch voorstel van de Commissie ligt, dat nadrukkelijk voorsorteert op een aanzienlijke vereenvoudiging en mogelijkheden voor innovatie, zoals de pulsvisserij.

Na de raad van ministers die in mei haar positie heeft bepaald, heeft het Europees Parlement maar liefst 740 amendementen geproduceerd. Hierdoor dreigt de belangrijkste pijler, een aanzienlijke vereenvoudigde basistekst met per regio een pragmatisch ingevulde bijlage, te verdwijnen.

Het Europees Parlement noemt zelfs een terugkeer van de lijst met doelsoortpercentages in relatie tot het gebruik van bepaalde maaswijdtes. Een van de bepaling in de huidige verordening die voor veel ellende in het beheer en onnodige discards zorgt. Het zou een grote flater zijn als deze lijst terugkeert.

Vanuit de Werkgroep is terecht opgemerkt dat het Europees Parlement veel te ver gaat door zich tot in detail te bemoeien met de manier waarop de bestanden bevestigd worden door de verschillende vloten. Want de insteek van de nieuwe verordening Technische Maatregelen was juist om algemene richtlijnen op te stellen, met per regio een verdere invulling.

Door het overleg over de enorme hoeveelheid amendementen en de te starre opstelling van het EP wordt het besluitvormingsproces verder vertraagd. Een eerste stemming staat op 28 november in de Visserijcommissie gepland en een plenaire behandeling pas in februari 2018.

Noordzeeplan

Het is nog steeds de ambitie om voor het einde van het jaar één gezamenlijk Europees beheerplan gereed te hebben. Dat plan geldt voor gemengde soorten op de Noordzee en wordt gesteund door de Europese Commissie, Visserijministers van landen rond de Noordzee en het Europees Parlement. Maar het begint het er steeds meer op te lijken dat dit veel meer tijd in beslag gaat nemen. Dit houdt ook verband met het vergaande mandaat waartoe het Europese

Parlement besloten heeft. In de Trilogie zal het Parlement toch meer richting Europese Commissie en Raad van ministers moeten bewegen, anders dreigt het een langdurig en moeizaam proces te worden. Geen blij vooruitzicht, maar de insteek van VisNed is liever vasthouden aan beheerplannen per vissoort, dan een slecht beheerplan waar teveel soorten in ondergebracht worden en waar de zwakste schakel de visserijmogelijkheden ernstig gaat beknotten.

Britse minister van Visserij: "I want a clear Brexit with a soft landing"

Tijdens de afgelopen woensdag in Londen gehouden Algemene jaarvergadering van de National Federation of Fishermen's Organisations (NFFO) was de Britse minister voor Visserij George Eustice de gastspreker. Uiteraard ging het uitgebreid over de aanstaande Brexit. De teneur van zijn verhaal: na maart 2019 is het Verenigd Koninkrijk (V.K.) een onafhankelijke kuststaat en dat biedt veel perspectief!



Geert Meun en Andries de Boer waren bij de speech van Eustice aanwezig. Hieronder brengen zij verslag uit van zijn betoog.

Bekend is dat deze minister tijdens de campagne die vooraf ging aan het referendum behoorde tot het "Leave-kamp". Hij stak niet onder stoelen of banken dat hij grote voordelen zag indien het Verenigd Koninkrijk uit het Gemeenschappelijk Visserijbeleid zou stappen. Tijdens zijn inleiding bij de NFFO gaf Eustice aan dat hij zo duidelijk mogelijk wilde zijn: "Na maart 2019 zijn we uit het Gemeenschappelijk Visserijbeleid gestapt en zijn we volgens de regels van UNCLOS een onafhankelijke kuststaat met een eigen verantwoordelijkheid op het gebied van visserijbeheer. Ook heeft het V.K. eerder dit jaar de London Fisheries Convention opgezegd wat betekent dat we exclusief beheer krijgen over onze 12-mijlszone."

Eustice meent dat de overgangperiode in de relatie tussen de EU en het V.K., waarover premier Theresa May onlangs sprak, niet gaat gelden voor de visserij. "Er wordt op dit moment geschreven aan een Fisheries Bill waarmee het V.K. gezag krijgt over (toegang tot) de eigen wateren en toewijzing van quota. En autoriteit krijgt over de beheersmaatregelen en het toezicht daarop." Eustice kondigde aan dat hij voor het eind van dit jaar met een position-paper komt en dat de nieuwe visserijwet in de loop van 2018 in behandeling genomen wordt.

De minister erkende dat het V.K. een overeenkomst nodig heeft met de EU, met name op het gebied van handel en werkverkeer. Ook in het visserijbeheer zal samenwerking nodig blijven waarbij Eustice op de Noordzee EU-Noorwegen-VK-onderhandelingen voorziet en in het Engelse Kanaal EU-VK-overeenkomsten. Maar aan alles is te merken dat de minister veel verwacht van de sterkere positie, want toegang tot wateren moet ook leiden tot faire aandelen in de TAC's.

Voor de NFFO geldt dat Noorwegen als voorbeeld wordt gezien. In het V.K. zijn 11.000 vissers op een bevolking van 70 miljoen. In Noorwegen ook 11.000 vissers op een bevolking van 5 miljoen. In Noorwegen is men heel trots op de visserij die gezien wordt als een heel belangrijke voedselproducent. De Noorse visserijvertegenwoordigers worden bij elk overleg en besluit betrokken en maken in de onderhandelingen met andere landen deel uit van de onderhandelingsdelegatie. De NFFO bespreekt de post-Brexit-periode met het Britse ministerie DEFRA (Department for Environment, Food and Rural Affairs). Op het gebied van de aanlandplicht wil het V.K. ook nadrukkelijk kijken naar de in Noorwegen toegepaste discardsban in plaats van de onwerkbare Europese aanlandplicht.

Vanuit de NFFO werden ook zorgen geuit. Is de betekenis van de visserij niet te klein zodat deze straks als wisselgeld richting EU wordt gebruikt om bijvoorbeeld een deal te sluiten ten behoeve van het Londense Financiële centrum? Kortom: dezelfde zorgen die er in Europa ook leven; wordt de visserij straks in het grote krachtenveld van een allesomvattende overeenkomst niet geslachtofferd? VisNed onderkent dit zeker en vandaar dat er voortdurend in The European Fisheries Alliance (EUFA, het samenwerkingsverband van de visserijsector uit 9 EU-landen gericht op Brexit) op gewezen wordt dat toegang tot de wateren gekoppeld moet blijven aan toegang tot de Europese markt.

Ongefundeerde aanvallen op pulsvisserij blijven helaas beter hangen dan de feiten

Krachtige pleidooien van Nederlandse politici, het ministerie van EZ en VisNed ten spijt; pulsvisserij wordt in Europa nog steeds van verschillende kanten aangevallen. In alle protesten zijn twee redeneerlijnen te onderscheiden: Vissen met puls zou enorm schadelijk zijn voor de vissen (er wordt zelfs gesproken over elektrocutie) en pulsvisserij zou leiden tot veranderende vispatronen.

Hoewel voor die eerste redeneerlijn geen enkel bewijs te vinden is, blijven de polariserende aantijgingen van tegenstanders van pulsvisserij veel beter hangen dan onze op feiten gebaseerde ontkrachting ervan. De tweede redeneerlijn, die van het veranderde vispatroon en de verhoogde efficiency herkent VisNed zeker. Daar willen we graag over in gesprek. Zolang onze gesprekspartners het hebben over 'uitroeien tot 300% efficiënter' blijft dat ingewikkeld. Toch hopen we snel om de tafel te kunnen gaan.

Wie zijn dan die tegenstanders van puls?

In Frankrijk is het de NGO BLOOM, die met verdraaide feiten en onwaarheden tegen puls fulmineert. Ze hebben het over 'elektrocutie,' 'valse licenties,' 'onrechtmatig handelen' en nog veel meer. Ze schreven erover in Le Figaro, een toonaangevend Frans dagblad. De voormalige first lady Ségolène Royal, nu ambassadeur voor oceanen, trekt fel van leer en de nieuwe Franse minister van landbouw doet al twitterend ook een duit in het zakje.

Geen van allen komt echter met onderbouwde claims. Men presteert het zelfs om foto's van door kou beïnvloede vissen op het internet te zetten alsof dat door elektrocutie veroorzaakt zou zijn.

De ngo LIFE, de door Greenpeace gesponsorde Low Impact Fishers of Europe hebben ook grote bezwaren, vooral tegen de verhoogde efficiency van het pulstuig. Tenslotte doet het Engelse Fishing News, dat inmiddels een visserijtabloid geworden is, er met chocoladeletters een schep bovenop. Zij richten hun pijlen op de succesvolle Nederlandse lobby. Inmiddels ontwikkelt zich ook in Denemarken een steeds krachtiger anti-puls geluid.

VisNed rijkt de hand voor een constructief gesprek

In de afgelopen jaren hebben we veel over puls gesproken met Belgische, Duitse en Deense vissers en ook met Franse vissers die daarvoor open stonden. Het ministerie van Economische Zaken heeft in samenwerking met Wageningen Marine Research twee dialoogsessies georganiseerd en doet dat volgend jaar weer.

Aan het Franse vakblad Le Marin heeft VisNed een artikel aangeboden met een uitgestoken hand voor gesprek. Op 16 november gaat VisNed naar Londen voor een gesprek met de kritische vissers en de kritische ngo's, die we hebben uitgenodigd hun visie te presenteren en daarover met ons de dialoog aan te gaan.

Met onze Franse collega's hebben VisNed en NVB gesproken. Komende week is er een rondetafelgesprek in Parijs, waar ook onze voorzitter Maarten Drijver zal aanschuiven. Voorwaarde voor elk gesprek is dat er respect is voor alle partijen en dat de discussie op feiten wordt gebaseerd. Daarom nemen wij serieuze wetenschappers mee naar de lichtstad en vragen wij onze gesprekspartners hetzelfde te doen.

VisNed schakelt VNO-NCW in voor behoud BTW-nultarief voor garnalenvisserij

In het pakket Belastingplan 2018 staat een voorstel voor aanpassing tariefbepalingen omzetbelasting met betrekking tot zeeschepen. Voor de levering en bevoorrading en voor diensten met betrekking tot die schepen (waaronder vissersvaartuigen) geldt het BTW-nultarief. De regering, hierop gewezen door de Europese Commissie, stelt voor de bestaande regeling aan te passen en deze regeling alleen nog toe te passen voor vaartuigen die meer dan 90 % op "volle zee" opereren, waarbij onder "volle zee" wordt verstaan: alle zeegebieden buiten de 12-mijlszone van een land.

VisNed heeft bij VNO-NCW nadrukkelijk aangegeven dat doorvoering van deze bepaling ervoor zorgt dat zeker onze garnalenvissers niet meer onder het BTW-nultarief vallen, met alle financiële en administratieve gevolgen van dien.

Op grond hiervan heeft VNO-NCW voorgesteld om niet de bepaling "zeegebieden buiten de 12-mijlszone" te hanteren maar aan te sluiten bij een in de scheepvaart bekende en werkbare fiscale definitie van zee, zoals de voor de tonnageregeling geldende laagwaterlijn. VNO-NCW stelt daarom: *"Door gebruikmaking van de laagwaterlijn wordt ook de Waddenzee, een voor Nederlandse reders, inclusief waddenveerdiensten zeer belangrijk werkgebied (denk bijvoorbeeld aan de garnalenvloot), als zee aangemerkt."*

Het eerder dit jaar door VisNed genomen besluit om lid te worden van VNO-NCW (vooral bedoeld om ingangen te krijgen rond de Brexit-discussie) betaalt zich uit. VisNed is blij dat VNO-NCW onze wens heeft overgenomen en onze garnalenvissers expliciet noemt in haar stuk aan de Tweede Kamer. Het Parlement heeft inmiddels diverse vragen gesteld over de uitwerking en gevolgen van deze maatregel. Uiteraard blijft VisNed deze ontwikkeling volgen en waar nodig overleggen met Tweede Kamer en overheid.

Markt Adviesraad zet in op opslaan van vis in ijswater

De afgelopen dagen vergaderde de Markt Adviesraad (MAC) in Brussel: In de MAC zijn drie werkgroepen actief rondom de thema's aanvoorzaken, handelszaken en consumentenzaken. In de werkgroep consumentenzaken was het opslaan van vis in (eigen) water een gespreksonderwerp. Officieel mag dat niet. Aan boord kan het nog, omdat het in de afslag in kisten gestort wordt, maar daarna mag de vis officieel niet in water worden bewaard. Samen met de Nederlandse visverwerkers heeft VisNed daartegen fel geprotesteerd.

Het opslaan van vis in ijswater zorgt immers voor behoud van of zelfs verbetering van kwaliteit omdat de vis supersnel gekoeld wordt en daardoor aan de consument een beter product geleverd kan worden. Verhalen over 'enorme' gewichtstoename en toevoeging van 'hulpstoffen' konden we naar het rijk der fabelen verwijzen. Een focusgroep gaat nu een advies opstellen om de regelgeving aan te passen met als inzet dat opslag in water in de fase van 'grondstof' mogelijk moet blijven.

Verder werd in de werkgroep consumentenzaken over het 'meten met twee maten' voor vissticks gesproken. Het is ongekend hoeveel er aan de hand is met zowel de ingrediënten van vissticks als het korstje er omheen. De gezondheid van vis kwam ook nog aan de orde en dan met name de hoeveelheid zware metalen. Dat is voor ons als aanvoersektor ook relevant, want wij promoten een duurzaam en gezond natuurproduct, maar dan moet dat aantoonbaar zo zijn.

In de werkgroep handelszaken werd vooral gesproken over handelsakkoorden en MSC-certificering. Daar werd duidelijk dat er een groot verschil in beleving is m.b.t. duurzaamheid. In de Zuidelijke landen leeft het helemaal niet en in de Noordelijke landen, met name in Duitsland en Zwitserland juist heel sterk. In november gaan we naar de voor ons belangrijke werkgroep over aanvoorzaken, waar het over quota en PO-activiteiten zal gaan. Deze is uitgesteld, want door de orkaan Ophelia konden de zowel de Ierse voorzitter als de Ierse inleider niet aanwezig zijn.

VisNed is actief lid van diverse Europese adviesraden (AC's). Denk aan de Noordzee AC, de Noordwestelijke Wateren AC, de Zuidwestelijke Wateren AC en nu ook de Markt Adviesraad (MAC). De MAC is één van de laatste loten aan de Brusselse overlegboom en is na een opstartfase van bijna een jaar nu echt 'aan de slag' gegaan. Het is een overlegtafel waar we met vishandelaren, verwerkers, importeurs, vakbonden en NGO's van uit heel Europa aan tafel zitten, met uiteraard een zware inbreng van de belangrijke vislanden Spanje en Nederland. Guus Pas-toor is de voorzitter en vanuit VisNed is Pim Visser lid.

Afslagen en PO's maken stappen op weg naar eigen controlesysteem

Na het opheffen van de Productschappen ging de controle op Handelsnormen (lengteklassen en versheid) over naar de NVWA en verdween de controle op PO-maatregelen stilzwijgend. De NVWA beëindigde de controles en toen moest de sector het zelf oplossen. Inmiddels is de overgang naar een nieuwe opzet van die controles in volle gang. Daarin wordt ook de opzet van een calamiteitenplan meegenomen. De recente ontwikkelingen in de pluimveesector tonen de noodzaak voor zo'n plan nadrukkelijk aan.

Gezamenlijke aanpak

De PO's hebben in CVO verband de uitnodiging van de visafslagen NOVA tot samenwerking aangenomen. Er is afgesproken om het controlesysteem geleidelijk aan op te zetten. Er wordt begonnen met controles in de afslagen door daartoe opgeleide medewerkers. Die training wordt eind deze maand gegeven. De bijbehorende reglementen worden ook opgesteld. Dit alles gebeurt onder aansturing van een stuurgroep waar vanuit VisNed door Geert Meun deel genomen wordt. Als afslagen en PO's krijgen we het systeem heel snel goed op orde.

Voor Garnalen gebeurt dat (nu nog) onder leiding van de BO Garnaal, maar PO's hebben nog steeds de ambitie om tot één geïntegreerd systeem voor vis en garnalen te komen. Punt van zorg blijft echter de aanvoer buiten de aflag om. Die aanvoer moet ook gecontroleerd worden. Daartoe worden afspraken met de NVWA gemaakt, want er moet wel met één en dezelfde maat gemeten te worden. Een haalbare optie is om het werkkterrein van het sectorsysteem uit te breiden tot alle verse vis- en schaaldieraanvoer in Nederland. Dit initiatief is wederom een bewijs van het zelf verantwoordelijkheid nemen door onze kotterssector.

Hoe werkt het?

Voor de eerste verkoop moet door of namens de aanvoerder aangegeven worden wat de versheid van het product is (de bekende briefjes met E, A of B) en moet de vangst in lengteklassen worden ingedeeld. Dat moet onafhankelijk en controleerbaar gebeuren, meestal in de afslagfase, maar soms ook bij vishandelaren als er buiten de aflag om geleverd wordt. De controle op handelsnormen is EU-wetgeving die voor eerste verkoop moet worden uitgevoerd. Het is van toepassing is op alle aanlandingen in Nederland, ongeacht op dat in de afslag of rechtstreeks in de fabriek gebeurt, ongeacht de herkomst van de vangst, ongeacht de vlag van het visserschip.

Daarnaast moet ook invulling gegeven worden aan toezicht op PO-maatregelen en afspraken van de Biesheuvelgroepen. De VisNed-PO's willen dat ook zo snel mogelijk onderbrengen in de nieuwe opzet, zodat een gelijk speelveld over alle havens en visafslagen gewaarborgd wordt.



Ministerie van Economische Zaken



Uitnodiging Landelijke Innovatiedag vis- en schaal- & schelpdiersector

**Zaterdag 11 november 2017 van 09.00 - 14.00 uur, hoofdkantoor
ABN-AMRO Amsterdam**

Geachte heer/mevrouw,

Enige weken geleden ontving u van ons de vooraankondiging van de Landelijke Innovatiedag vis- en schaal- & schelpdiersector. We nodigen u van harte uit hierbij aanwezig te zijn. Aanmelden is vanaf nu mogelijk.

Het belooft een bijzondere dag te worden, waarbij we graag samen met u vooruit kijken hoe innovatie en duurzaamheid in de visserij en aquacultuur ook in de komende jaren georganiseerd kunnen worden. De dag is een initiatief van ABN-AMRO, het ministerie van Economische Zaken en Netwerk Seafood en is tot stand gekomen met medewerking van de belangenorganisaties voor kottersvissers, de pelagische sector, de mosselsector en de kleinschalige kust- en binnenvissers.

Iedereen die betrokken is bij de vis en schaal- & schelpdieren is van harte welkom. Het programma start met korte inleidingen van hopelijk de nieuwe bewindspersoon van het ministerie van Economische Zaken en Daphne de Kluis, als lid van de Executive Committee van ABN-AMRO medeverantwoordelijk voor innovatie en duurzaamheid. Daarna presenteert ABN-AMRO haar toekomststudie en krijgen u en een panel de gelegenheid daarop te reageren. De ochtend wordt afgesloten door retailspecialist John Valster, die zijn sporen heeft verdiend bij o.a. Ahold en C1000. Tegen de middag zijn er een lunch en een projectenmarkt waarop u lopende innovaties en duurzaamheidsinitiatieven kunt bekijken. De dag eindigt met interactieve workshops o.l.v. Wageningen University & Research (WUR) met de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van selectiviteit, vlootvernieuwing en verdienmodellen.

[registreer nu!](#)

Locatie en tijden

De bijeenkomst vindt plaats in een inspirerende omgeving, namelijk het circulaire paviljoen [CIRCL](#) van de ABN-AMRO aan het Gustav Mahlerplein 10 te Amsterdam. Het programma start om 09.00 uur en duurt tot uiterlijk 14.00 uur.

Marieke Mossink
(Ministerie van Economische Zaken)

Jan de Ruyter
(ABN-AMRO)

Deel Natura2000 Rottum Oost opnieuw gesloten

Door de sluiting van Rottum Oost wordt een deel van het in 2017 opengestelde gebied weer gesloten. Hierdoor ontstaat duidelijkheid en een gelijk speelveld voor de Nederlandse en Duitse vissers.

Het ministerie van Economische Zaken heeft de in onze vorige nieuwsbrief aangekondigde wijziging doorgevoerd waarbij een deel van Rottum I Oost opnieuw gesloten wordt. De PO's ontvingen hierover deze week een brief. Door deze wijziging wordt een deel van het in juni 2017 opengestelde gebied weer gesloten voor visserij op basis van het Toegang Beperkende Besluit Noordzeekustzone. Hiermee wordt zoveel mogelijk teruggekeerd naar de eerdere situatie met uitzondering van de gebieden die voor Duitse vissers bevisbaar bleken op basis van het Eems-Dollard verdrag. Op deze manier is duidelijkheid en een gelijk speelveld ontstaat voor alle vissers in het gebied, Nederlanders en Duitsers.

Inhoudelijk komt het wijzigingsbesluit neer op:

- De exacte begrenzing van het Eems-Dollard verdrag (uitgaande van de Duitse begrenzing) is bepaald;
- Op die basis is nu een vernieuwde begrenzing van zone I Rottum Oost bepaald; zodanig dat het gesloten gebied ook niet meer bevisbaar is voor Duitse garnalenvissers.
- Met de nieuwe begrenzing wordt alsnog zoveel mogelijk het eerder gesloten gebied intact gelaten; maar dus m.u.v. de delen die op grond van het Eems-Dollard verdrag bevisbaar bleken voor Duitse vissers.
- Met deze correctie wordt een deel van het, met het eerdere besluit van 27 juni jl. voor de garnalenvisserij opengesteld gebied, dus weer onder de verbodsbepaling van het Toegang Beperkende Besluit Noordzeekustzone gebracht.
- Conform de afspraken is ook (weer) een deel van het referentiegebied ingesloten in de vernieuwde begrenzing van Zone I Rottum I Oost.

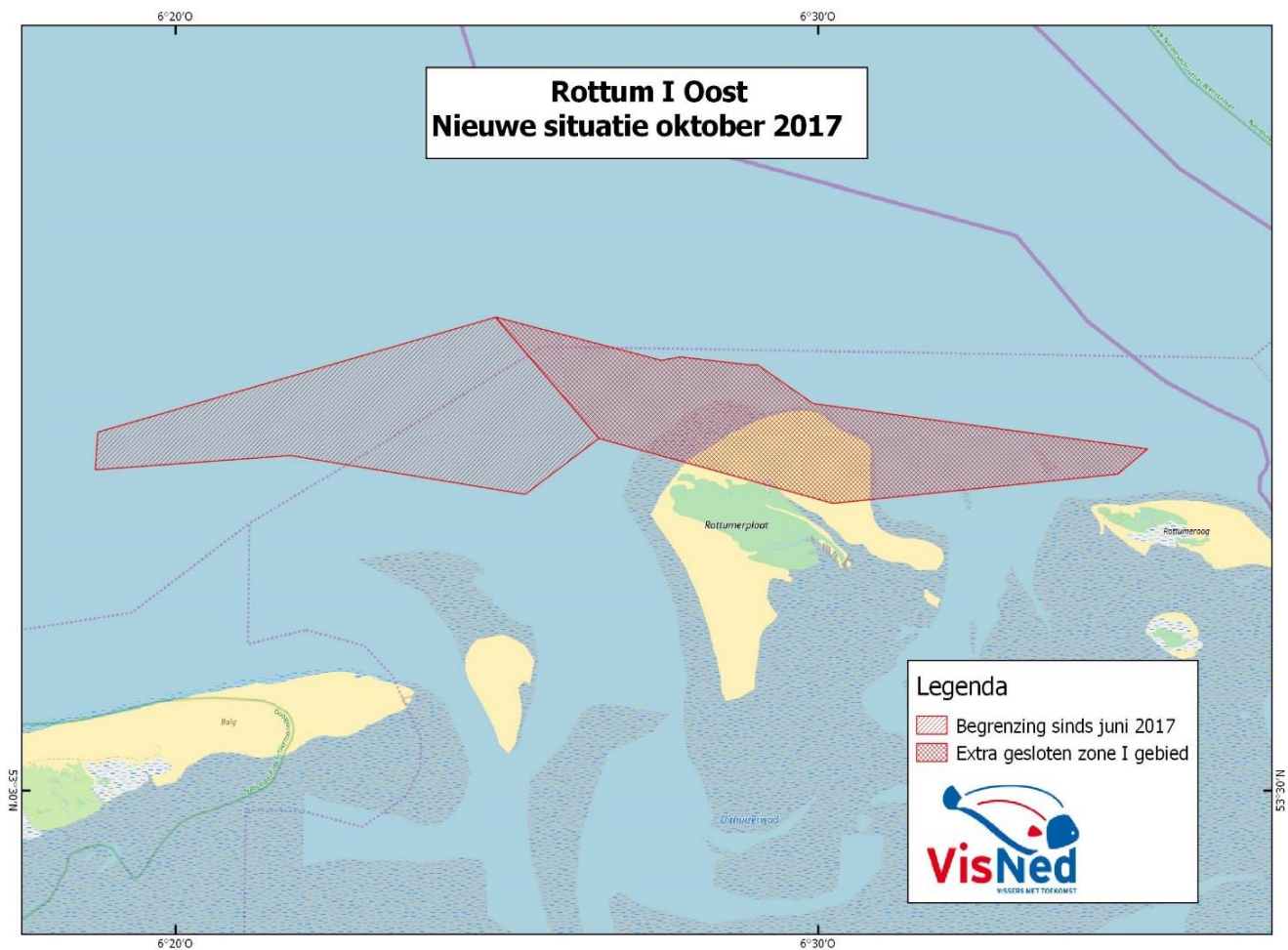
Tussen de organisaties wordt overlegd of een bezwaarprocedure tegen dit besluit van het ministerie van Economische Zaken kans van slagen heeft. Dit heeft geen opschortende werking van dit besluit dat inmiddels van kracht is. Het ministerie heeft wel aangegeven dat de nieuwe

versie van het VIBEG 2.0 volgend jaar zomer wordt gepubliceerd wat betekent dat dan de west-punt weer open gaat.

Coördinaten vernieuwde Rottum I Oost:

Coördinaten vernieuwde Rottum I Oost		
NR	NB	OL
1	53.34.22	06.24.97
2	53.33.84	06.27.56
3	53.33.86	06.27.86
4	53.33.80	06.28.92
5	53.33.80	06.29.06
6	53.33.45	06.29.93

7	53.33.05	06.35.13
8	53.32.82	06.34.67
9	53.32.56	06.30.24
10	53.33.14	06.26.59
11	53.32.64	06.25.44
12	53.32.99	06.21.79
13	53.32.68	06.18.75
14	53.33.20	06.18.79



Aanpassing regeling aanvoer rog

De aanvoer van rog wordt in de toekomst per soort geregistreerd om het kleine quotum zo goed mogelijk te beheren.

Door de Nederlandse PO's zijn afspraken gemaakt over de aanvoer van rog om het veel te kleine quotum zo goed mogelijk te beheren en aanvoer zo lang mogelijk open te houden. Door aanvoer van verschillende rogsoorten apart te registreren kan de aanvoerregeling iets verruimd worden. Met ingang van maandag 16 oktober luidt de nieuwe afspraak tussen de PO's als volgt:

'Een vaartuig mag per visweek maximaal 40 kg rog doodgewicht per ondersoort (stekelrog, blonde rog, gevlekte rog, grootoogrog) aanvoeren. Voert het vaartuig van een of meerdere ondersoorten meer dan 40 kg doodgewicht aan dan mag dit bij elkaar maximaal 125 kg doodgewicht bedragen. Bij overschrijding wordt een heffing van 5 euro per kilo toegepast.'

Sectorgegevens over aanvoer en samenstelling rog-discards belangrijk voor discussie over kwetsbare soorten

Vanuit milieubeleid wordt steeds meer aandacht gevraagd voor de bescherming en het herstel van kwetsbare soorten. Haaien en roggen vallen onder deze categorie omdat ze gekenmerkt worden door een langzame groei, late geslachtsrijpheid en lage reproductie. In het algemeen wordt aangenomen dat de populaties van deze dieren in de Noordzee in slechte staat verkeren. Deze veronderstelling is niet in lijn met wat de vissers daadwerkelijk zien. Eigen sectorgegevens over de aanvoer en samenstelling van rog-discards in de Nederlandse pulsvisserij blijken in deze controversie een zeer waardevolle bron van informatie te zijn.

Op 11 oktober organiseerde het ministerie van Economische Zaken een internationaal overleg over de toekomst van het beleid voor haaien en roggen in Nederland en de EU. Jonathan Shriver van de Europese Commissie lichtte de problematiek van het huidige beleid voor deze soorten toe.

Rog wordt op dit moment beheerd onder een "groepsquotum", d.w.z. dat wat betreft uitputting van het quotum er geen onderscheid gemaakt wordt tussen de verschillende soorten die aangevoerd worden. Deze aanpak houdt dus weinig rekening met de status van de individuele soorten en biedt onvoldoende bescherming voor soorten die er minder goed voor staan. Er wordt dan ook door verschillende organisaties gepleit om van het groepsquotum af te stappen en te kijken naar mogelijkheden om quota vast te stellen voor een subgroep of zelfs individuele soorten. Hierdoor zou het bijvoorbeeld mogelijk zijn om een hoger quotum te krijgen voor soorten waar het goed mee gaat, zoals stekelrog, maar juist een beperkter quotum voor soorten waar de bestandsschattingen negatieve trends laten zien.

Het grote probleem van een dergelijke aanpak is het structurele tekort aan data voor deze soorten. Door het tekort aan data kiest de Europese Commissie voor een preventieve aanpak bij de vaststelling van jaarlijkse vangstadviezen. Hierdoor zijn de afgelopen jaren de vangstmogelijkheden (TAC) systematisch gereduceerd.

Door de lage quota bestaat er een zeer groot risico dat rog in 2019 onder de aanlandplicht een 'choke species' zal worden, wat betekent dat wanneer het rog-quotum is uitgeput de visserij gestaakt moet worden. Wanneer we het groepsquotum zouden opsplitsen krijgen we in de plaats van één potentiële "choke species" een hoeveelheid aan potentiële "choke species". Een dergelijke aanpak zou voor de sector dus enkel voor meer problemen zorgen. Dit werd gelukkig wel erkend door de aanwezige experts.

Toch is het belangrijk dat we blijven zoeken naar alternatieve oplossingen voor het groepsquotum en duurzaam beheer van rog in het algemeen. In het overleg worden enkele belangrijke elementen naar voren gebracht waarin de sector een cruciale rol speelt. Zo wil men meer onderzoek naar overleving en is er een grote behoefte aan het verkrijgen van vangstgegevens uit de vloot.

De EFMZV-projecten van VisNed spelen hier goed op in en Jurgen Batsleer van VisNed presenteerde de opzet en voorlopige cijfers van overleving voor stekelrog. Daarnaast werden ook de resultaten uit de discardreizen gepresenteerd, waarin we aantonen dat 80 tot 90% van de vangst gediscard wordt hoofdzakelijk vanwege de restrictieve TAC. Deze resultaten geven een gedetailleerd beeld van de totale vangst aan rog gedurende de visreis en kunnen op termijn een waardevolle toevoeging zijn voor de bestandschattingen van rog.

De presentatie zal ook gedeeld worden binnen een overleg dat deze week plaats vindt in Brussel van het wetenschappelijk, technisch en economisch comité voor de visserij van de Europese Commissie (STECF). Het overleg is gericht op het evalueren van alternatieve beheer strategieën voor haaien en roggen. Verder zal Geert Meun van VisNed eind oktober deelnemen aan een overleg dat specifiek in zal gaan op de mogelijkheden van selectiviteit en overleving als middel om 'choke' situaties onder de aanlandplicht te voorkomen. Het is belangrijk om als sector nauw betrokken te blijven in deze gesprekken en met eigen data aan de slag te gaan zodat ze bij kunnen dragen aan het vinden van effectieve oplossingen voor het beheer van deze soorten.

SUMARiS project: wellicht bijdrage aan chokespeciesdiscussie

Mogelijk bieden de resultaten uit het SUMARiS project waardevolle informatie over de rog. En daarmee zouden zij een bijdrage kunnen leveren aan de discussie over de aanlandplicht rond deze choke species.

Op 17 oktober woonde VisNed in Boulogne-sur-Mer de startbijeenkomst van het nieuwe project SUMARiS bij. Het doel is om gezamenlijk een beter beheer van de roggenbestanden te bevorderen. Het project bestaat uit een aantal onderdelen. Er wordt bijvoorbeeld een atlas opgesteld van de huidige kennis van de verspreiding van roggen. Ook wordt er gewerkt aan een methode

om de leeftijd van gevangen roggen te kunnen afleiden uit de lengte. Hiermee kunnen bestandsschattingen worden gevoed. Daarnaast wordt binnen het project met onderzoeksreizen vanuit België, Frankrijk, en het VK gewerkt aan het scoren van de conditie van de rog na de vangst, om er later een overlevingspercentage aan te kunnen koppelen.

Het uitwisselen van de gegevens kan ook voor de Nederlandse sector van pas komen. Want hoewel de onderzoeksprojecten van VisNed al veel kennis verzamelen over de verspreiding van roggen en de overleving bij terugzetten, is alle kennis welkom. Roggen kunnen namelijk een belangrijke choke-species gaan vormen onder de Aanlandplicht, waardoor in het slechtste geval de vloot al in de winter voor de kant zou kunnen komen te liggen. VisNed werkt keihard om dit te voorkomen. Daarvoor is meer kennis over de verspreiding, omvang en over hun overleving bij terugzetten onontbeerlijk.

Het project valt onder de Europese Interreg-financieringsregeling en heeft tot doel om regionale samenwerking te bevorderen. In dit geval tussen Frankrijk, het VK, België, en via VisNed ook Nederland. Het project wordt door de Franse PO FROM Nord geleid. Verdere partners in het project zijn het Franse onderzoeksinstituut IFREMER, het aquarium Nausicaa, het Belgische onderzoeksinstituut ILVO samen met onze eigen Belgische evenknie de Rederscentrale, en de lokale Britse visserijbeheersorganisatie Kent and Essex Inshore Fisheries and Conservation Authority. VisNed, de Franse visketenorganisatie AQUIMER, en het Britse onderzoeksinstituut Cefas zijn als observer bij het project betrokken.

Overzicht uitputting zeedagenbeleid 2017-2018

Onderstaand treft u het overzicht aan van de uitputting tot en met september 2017 van de zeedagen in de pot voor de boomkor. Zoals bekend wordt de benutting geregistreerd in KW-dagen en loopt de periode van de zeedagenperiode van 1 februari 2017 tot en met 31 januari 2018.

Voor de TR-vloot en de staandwant vaartuigen geldt met ingang van dit jaar geen zeedagenregeling meer. Voor de boomkorvloot op de Noordzee en de fly shooters in het Engels Kanaal gelden in 2017 nog wel zeedagenregelingen.

Mandje	Toegestane Visserij-inspanning feb 2017 t/m jan 2018	Uitputting tot en met augustus 2017	Uitputting september 2017	Totale uitputting tot en met september 2017	Uitputtingspercentage van inspanning hele jaar.
BT1		2.327.639	380.872	2.708.511	
BT2		10.659.054	1.553.380	12.212.434	
Totaal BT1/2	37.956.887		1.934.252	14.920.945	39.31 %

Benutting visquota 2017

Hieronder het benuttingsoverzicht van de uitputting van de belangrijkste quota. Peildatum is 19 oktober 2017, dit zal betekenen dat het de aanvoer betreft tot en met week 39 van dit jaar.

In dit overzicht zijn verwerkt de toegewezen de uit 2016 meegenomen 10 % bij de soorten tong, schol en Noorse kreeft. Pas deze week is deze banking administratief verwerkt. Ter vergelijking ook het overzicht van de benutting van de quota per 13 oktober 2016, dat is de aanvoer tot en met week 38.

Vissoort:	2017 (19-10-2017)			2016 (13-10-2016)		
	Quotum:	Vangst:	Benutting:	Quotum:	Vangst:	Benutting
Tong	12.530	7.101	57 %	10.338	6.719	65 %
Schol	56.410	24.406	43 %	57.505	24.669	47 %
Kabeljauw	1.888	538	29 %	2.226	1.135	51 %
Wijting	817	528	65 %	638	478	75 %
Tarbot/Griet	2.613	2.184	84 %	2.530	2.157	85 %
Schar/bot	0	0	0 %	11.421	3.189	28 %
Tongschar	723	234	32 %	789	307	39 %
Langoustines	1.320	1.339	101 %	1.708	1.245	73 %
Rog	215	188	88 %	206	189	92 %

PO-maatregelen:

In 2017 hebben de Nederlandse PO's in CVO-verband maatregelen genomen om de benutting van een aantal nationale quota zo duurzaam mogelijk te maken en om vroegtijdige sluiting van deze quota te voorkomen. Voor zeebaars gelden door de overheid ingestelde maatregelen. Het totaaloverzicht:

PAP-regeling schol:

Een vaartuig met een basiscontingent schol tot 500 ton mag in de 4-weekse periode week 41 t/m 44 maximaal 120 ton schol aanvoeren,

Een vaartuig met een basiscontingent schol van 500 tot 1.000 ton mag in de 4-weekse periode week 41 t/m 44 maximaal 138 ton schol aanvoeren,

Een vaartuig met een basiscontingent schol van meer dan 1.000 ton mag in de 4-weekse periode week 41 t/m 44 maximaal 156 ton schol aanvoeren.

Rog: Een vaartuig mag per visweek maximaal 40 kg rog doodgewicht per ondersoort (stekelrog, blonde rog, gevlekte rog, grootogrog) aanvoeren. Voert het vaartuig van een of meerdere ondersoorten meer dan 40 kg doodgewicht aan dan mag dit bij elkaar maximaal **125 kg doodgewicht** bedragen. Bij overschrijding wordt een heffing van **€ 5,00 per kilo** toegepast. Deze maatregel geldt niet voor het Skagerrak.

Tarbot, griet: De maximaal aan te voeren hoeveelheid tarbot/griet per vaartuig per week of reis langer dan 7 dagen is door de PO's vastgesteld op **800 kg** doodgewicht. Voor deze soorten geldt ook een minimum aanvoermaat van **32 cm** (verbod op aanvoer van tarbot VI < 500 gram, griet III < 400 gram). Bij aanvoer van meer dan 1.000 kg en/of kleiner dan 32 cm/500 gram-tarbot en kleiner dan 32 cm/400 gram-griet wordt een heffing van **€ 10,00 per kg** toegepast. Deze maatregel geldt niet voor het Skagerrak.

Tongschar: voor tongschar geldt een minimum maat van 25 cm waarbij de tongschar van 25 – 27 cm moet worden gesorteerd in een aparte klasse: tongschar IIIb of tongschar IV.

Noorse kreeft: Noorse kreeft valt enerzijds onder Aanlandplicht maar tegelijk mogen ondermaatse Noorse kreeft gediscard worden onder de minimis-regeling, dus feitelijk is er niets gewijzigd t.o.v. vorig jaar. Verder: max. 10% kreeftstaartjes per aanlanding.

Zeebaars: Minimum maat voor zeebaars voor alle vlootsegmenten is 42 cm. Gerichte visserij op zeebaars met sleepnetten en staandwant is verboden. Vaartuigen met gesleepte vistuigen (waaronder boomkor, twinrig, borden en fly shoot) mogen vangsten van zeebaars aan boord houden mits deze vangsten per dag niet meer bedragen dan 3 % van het gewicht van de totale vangst. De totale vangst aan zeebaars mag per maand niet meer bedragen dan 400 kg. Nederlandse handlijn- en staandwant-vissers zijn in 2017 alleen gerechtigd zeebaars aan te voeren, wanneer zij hiervoor van RVO een vismachtiging zeebaars hebben ontvangen. Daartoe gerechtigde handlijnvisserij mogen op jaarbasis maximaal 10.000 kg zeebaars aanvoeren. Staandwant-vissers mogen per maand maximaal 250 kg zeebaars aanvoeren.

Sluitingen: Zeeduivel in Noorse Zone.

Het VisNed-team.